

TARTU- JÕGEVA PUHKEALA

2015. aasta
külastajauuringu
tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati külastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslal. Tartu-Jõgeva puhkealal koguti 2015. aastal 263 ankeeti.

Tulemused

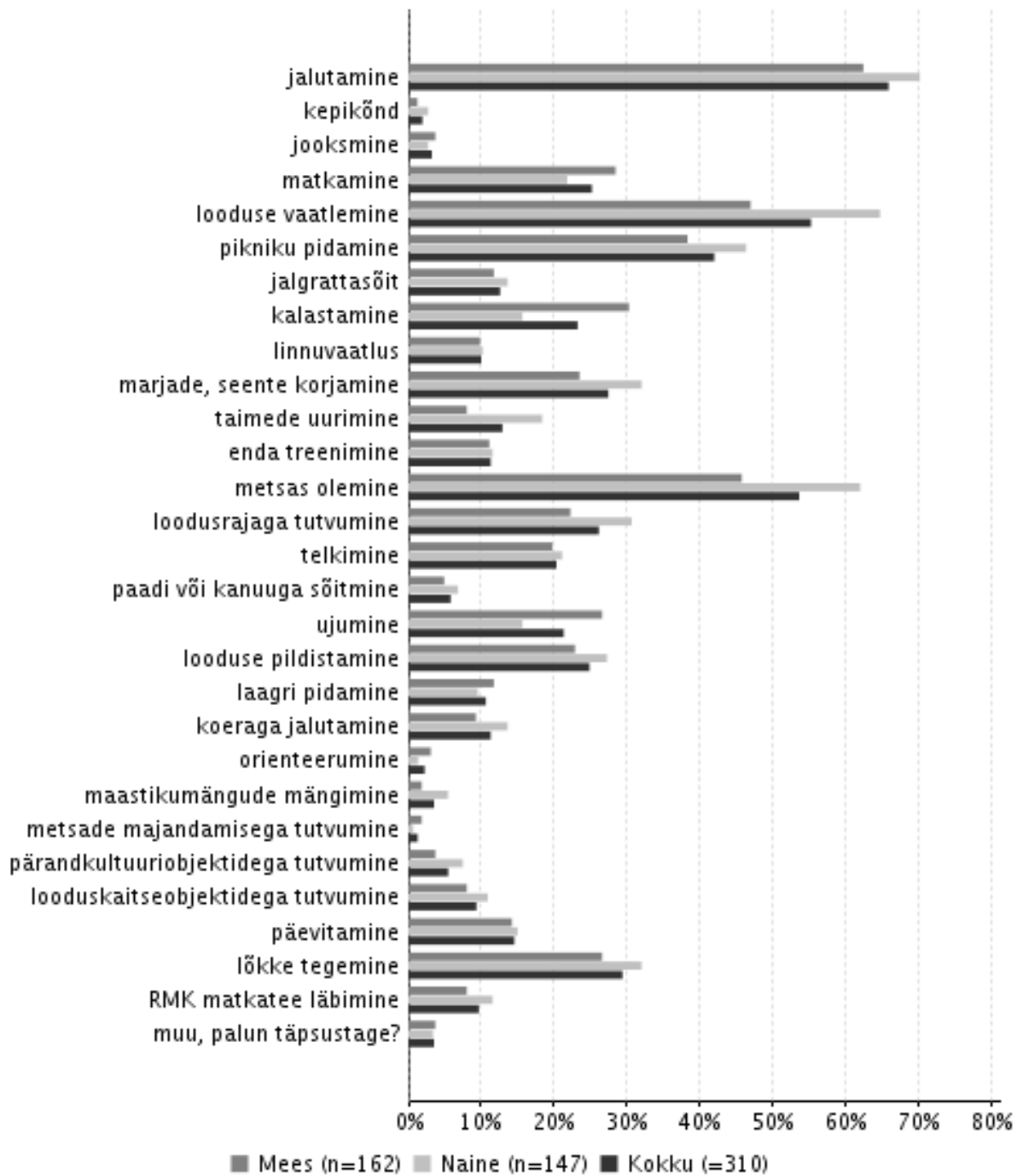
Külastajauuringu andmetel on Tartu-Jõgeva puhkeala külastajatest 52% meessoost ja 48% naissoost. 37% kõikidest külastajates kuuluvad vanusegruppi 25–34-aastased, järgnevad 35–44-aastased (22%), 15–24-aastased (16%), 45–54-aastased (15%), 55–64-aastased (5%) ja üle 65-aastased (5%). Kõrgharidusega külastajaid oli 34%, keskharidusega 31%, keskeriharidusega 28%, põhiharidusega 6% ja algharidusega 1%. Puhkeala külastajatest 97% elab Eestis, järgnevad Venemaa ja Ühinenud Kuningriigid (igat eelnimetatutest 1%) ning alla 1 % Kanada, Saksamaa, Läti ja Holland. Suurim külastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Tartu linn (40%), Tallinna linn (10%), Tähtvere vald (4%), Tartu vald (3%), Jõgeva linn (3%), Alatskivi vald (3%), Saare vald (3%).

Puhkeala külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (60%), järgnevad üksinda külastajad (25%) ja 6 või enama inimese seltskonnad (15%). Vähemalt igas kolmandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid külastajad. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (48%) ja sõpradest (40%) (Tabel 1). Tartu-Jõgeva puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 64%-le vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis.

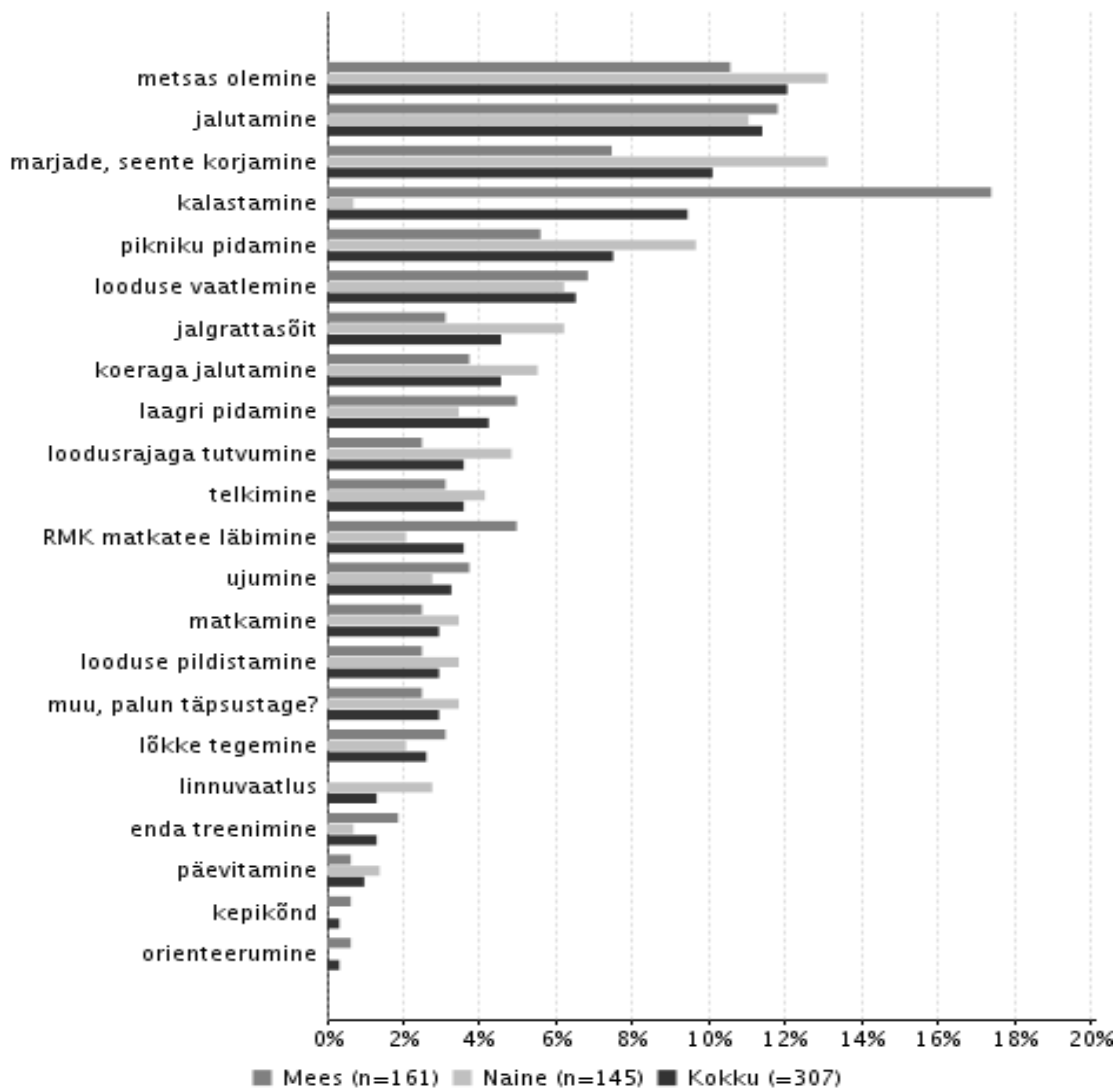
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	111	48
teised sugulased	10	4
sõbrad	92	40
töökaaslased	5	2
klass	1	0
lasteaiarühm	4	2
pensionäride grupp	1	0
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	2	1
klubi, ühing vms	3	1
teised, kes?	2	1
Kokku	231	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda, olid jalutamine, looduse vaatlemine, metsas olemine, pikniku pidamine, lõkke tegemine, marjade ja seente korjamine, matkamine, looduse pildistamine (Joonis 1). RMK matkatee läbimist nimetas tegevuste hulgas 30 inimest, mis on 10% vastanutest.

Joonis 1. Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad metsas olemist, jalutamist, marjade ja seente korjamist, kalastamist, pikniku pidamist (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisemad tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Tartu-Jõgeva puhkeala tähtsamad loodushoiuobjektid olid Jõemõisa lõkkekoht (22% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Tiksoja lõkkekoht (14%), Saare järve õpperajad (14%), Pangodi telkimisala (13%), Linnutee matkarada (13%), Tiksoja matkarajad (12%), Tammeluha matkarada (11%), Pangodi lõkkekoht (11%). Keskmiselt külastati külastuse jooksul 2,27 objekti (Tabel 2).

Tartu-Jõgeva puhkeala külastusest 39% tehakse suvel (juuni-august), 23% kevadel (aprill-mai), 22% sügisel (september-november) ning 15% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 71% kõigist külastajatest ja nad viibisid alal keskmiselt 3,0 tundi (mediaan 2 tundi). Ööbijaid oli 29% ja nad viibisid alal keskmiselt 1,6 ööpäeva (mediaan 1 ööpäev). Ööbijatest 62% veetis alal ühe öö, 28% kaks ja 6% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks RMK telkimisalasid ning lõkkekohti (75%) või RMK metsaonni (11%). Tartu-Jõgeva puhkealal käivad valdavalt korduvkülastajad- esimest korda Tartu-Jõgeva puhkealal viibijaid oli 29% külastajatest.

Alale saabumiseks kasutatvate transpordivahendite seas on kõige enamkasutatavam sõiduauto (78% vastanutest kasutas alale saabumiseks sõiduautot). Puhkealal liigub 72% külastajatest autoga, 12% rattaga ja 9% jalgsi.

Külastajatest 54% oli saanud infot tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt, 34% RMK kodulehelt ja 31%-le oli koht varasemast tuttav.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsesid teha puhkeala ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 40% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 44,50 eurot külastuskorra kohta (mediaan 20,00 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest ja ostudele bensiinijaamadest.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid mürast ja saastest eemal viibimine, ilusad maastikud, looduse tunnetamine, stressi maandamine, meelerahu.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid ala külastajad tuletegemiskohtade, telkimisalade- ja kohtade, parkimiskohtade ja infostendide kvaliteeti. Kõrgelt hinnati ala nauditavust ja üldist turvalisust. Halvima hinnangu andsid külastajad ettevõtjate pakutavatele teenuste ja erivajadustega inimestega arvestava taristu kvaliteedile.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 88% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad vaateplatvormide ja vaatetornide hulga.

Tartu-Jõgeva puhkeala külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas, kolmest kõige kõrgemalt hinnati looduskeskkonna vastavust ootustele. Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdlemisi madalalt.

81,2% külastajatest tundsid, et tänu Tartu-Jõgeva puhkeala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Tartu-Jõgeva puhkeala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,30 (üleriigiline loodusala külastajarahuloluindeks oli 4,40).